

(a) the steps taken to face the drought conditions in the State during this year ;

(b) the amount spent in this behalf ;

(c) the Central Government assistance received so far during this year on this item ?

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(a) The steps taken are indicated in the statement appeared to replies to Question No 513.

(b) Rs. 6,60,00,000.

(c) The study Team deputed by Central Government toured in the drought affected areas of the State in September, 1972 and fixed ceiling of Rs. 775.00 lakhs on drought relief expenditure upto 31st December, 1972 for purpose of Central Assistance as follows.—

(Rs. in lakhs)

Relief works	625
Drinking Water	2
Subsidy for purchase of fodder and Food	25
Total relief items	675
Takkavi loan	100
Grand total	775

So far 4.50 crores by way of loan and Rs. 2 crores by way of assistance has been received.

CENTRAL ASSISTANCE FOR RELIEF WORK

513 SRI BAPUGOWDA (Shahpur).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state.—

(a) the amount of assistance given by the Centre to the State to face the famine condition in the State ;

(b) the expenditure incurred so far (Districtwise) ;

(c) the nature of works taken under 64-Famine Relief Works ?

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(a) The Study Team deputed by Government of India toured the State in September and fixed ceiling of Rs 775.00 lakhs on drought relief expenditure up to 31st December 1972 for purpose of Central Assistance as follows :

	(Rs. in lakhs)
(i) Relief works	625
(ii) Drinking water	25
(iii) Subsidy for purchase of fodder and food	25
Total Relief Items :	675
(iv) Tackavi Loan	100
Grand Total :	775

Central Government has released Rs. 6.5 crores (Rs. 4.5 crores as loan and Rs. 2.00 crores as grant) so far.

(b) A statement showing the expenditure incurred under '64-Famine Relief' is appended. Replies to Question No. 225

(c) Statement showing the details is appended.

STATEMENT

1. Starting of relief works to provide employment to the Agricultural workers who have no work consequent on the drought conditions.

2. Arrangements for drinking water supplies in areas where difficulty is felt by.—

- (i) the deepening of the existing wells,
- (ii) sinking of temporary wells,
- (iii) sinking of Bore wells with high speed drilling rigs in areas which are subject to chronic scarcity of drinking water during summer months, and
- (iv) transport of water by tankers, etc. to villages where any of the above three methods is not feasible.

3. Grant of loans for purchase of fodder and also subsidising the cost of transport of fodder from the areas where it is available to the areas where it is consumed.

4. Grant of loans for purchasing seeds and manure.
5. Distribution of foodgrains especially wheat through fair-price shops.
6. Continuance of the scheme of feeding of vulnerable sections of the population, such as pre-school-going children, nursing and expectant mothers, in the affected areas.

Instructions have been issued that all Budgetted works of the various departments and also works under special programmes such as Drought Prone Area Programme and Crash Scheme for Rural Employment should be started in full swing in the affected areas to provide employment. Relief works are undertaken to Supplement the employment opportunities created by the budgetted works and special schemes. As far as possible, works of a productive and developmental nature are to be taken up even under Relief works. The following order of priority has been indicated for taking up relief works:—

1. Minor Irrigation works including percolation tanks and Gokattes.
2. Soil Conservation.
3. Afforestation.
4. Communications where works in the first three categories cannot provide adequate employments.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.— ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಏಕೋವರೆ ಅಥವಾ ಏಳೂವರೆಕ್ಕಾಲು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೂ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿ ನಮಗಿಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ನಾನು ನನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.— ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರ, ಗುಜರಾತ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಡವೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 4-5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ನೋಡಿದರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ನಾವು ಅವರು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ನಮಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.— ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸ್ವಡಿ ಟೀಂ ಬಂದಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರೀಫ್ ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬೇಡಿದ್ದ ನೆರವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ — ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ನಿಖರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ನಾವು ಒಂದು ಅಂದಾಜದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಡಿ ಟೀಂ ಜನವರಿ ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರು ಆಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಅವರು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ — ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ 7 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಕಾರಣ ಒಂದೆ ಸ್ವಡಿ ಟೀಂ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕೇವಲ ರಬಿ ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರೀಫ್ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ ಆರ್. ಶಾವಣ್ಣ.— ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಕರೆದು ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಸ್ವಡಿ ಟೀಂ ಬರುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ವೈ ಪಾಟೀಲ್.— ಬಿಜಾವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗಾಗಿ ಬಂಡಿಂಗ್ ವರ್ಕಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೂರವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

SRI B. B. SAYANAK.— Has it come to the notice of the Government that half of Belgaum Taluka is severally affected by drought conditions ? If so, why has it not been included under drought affected areas and why up till now no relief work has been started in that area ?

SRI N. HUTCHMASTI GOWDA.— As far as my information goes, half of Belgaum Taluka is not affected.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ.— ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕ ಬಹುದು ಅಂತ ಸರ್ಕಾರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪೂರಾ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ

SRI N. B. SIRDESAL.—Out of total amount sanctioned for Belgaum under "64 Famine" how much is sanctioned for Khanapur and may I know why the Government is turning deaf ears to the representation submitted by the Khanapur M.L.A. ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಡಿ ಟೀಂ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒಂದಿರತ್ತಕ್ಕೆ ನೆರವು ಒಟ್ಟು ೭ ೩/೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ೬ ೦/೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇದೇ ತರಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಂದರೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣವೇ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩೦-೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡೆಯದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಅಸಮರ್ಥತೆ, ಅಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅರ್ಧಾಂಶವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಆ ಆದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ.

SRI J. P. SARWESH.—Is the Government aware that the Prime Minister visited Chidambaram in Andhra Pradesh and she gave Rs. 14 crores ? Will the Government consider to invite the Prime Minister and make her tour the affected areas ?

SRI. HUTCHMASTY GOWDA.—It is answered.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತ್ತೋಟಿ ಮೀರಿದಾಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ಮೀರಿಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ೩-೪ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಅರ್ಧಾಂಶವಾಗಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ವಿಶೇಷ ಅಥವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂಥಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳದೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ — ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮನಃ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಗ್ಗಾ ಜಿರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ರಮಟ್ಟಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಆತಂಕ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. — ಯಾವಾಗಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಕರಾರೇವಾಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪೂರವಾಗ. ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕಾಏಕಿ ಬರೆದ ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಅವರು ತೀದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಟೀಂ ಬಂದಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೆಂಬ ವ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ. — ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ? ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. — ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡರಾಯಪ್ಪ. — ನವಂಬರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರಬಿ ಫಸಲು ಬರಬಹುದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ೨೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನೆರವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಿದರಿ, ರಾಯಚೂರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. — ಅವಶ್ಯಕ ಬಾದಾಗ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೂ ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಮೂದ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ, ಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದಾದರೂ ಕೈಬಿಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. — ಬರೀ ಪರಿಶಿಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳುಂಟು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ. — ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡದಿಂದ, ಕಾಮಗಾರಿ ಇಲಾಖೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವು ಇಂತಹ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸ್ಪಿಂಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಫಿಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಬೇರೆಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಶ್ವಾಸ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :—ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅದಿನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅಗಲಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ೨೨-೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಆಂಧ್ರಾದಲ್ಲಿ ೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಲಕ್ಷ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಕೇವಲ 4½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂಬುದಾಗಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾವೇನು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ೬ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಟೆಂಪೋ ಪ್ರಕಾರ ಇದಿನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩-೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ, ಇನ್ನೊಂದು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿದಾರ್ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೫೦-೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇದರ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾದಂತಹ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

೦-೩೦ P. M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :—ನಾನಾಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಸ್ಥಳದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri B. B. SAYANAYAK : No; I challenge the Minister. He is geaving deaf ears to the suffering of the people of that area.